

Szövetségi rendszerek kialakulása

1) Nagyhatalmi érdekellentétek

I. német-francia ellentét

a) Központi hatalmak

- 1873. három császár szövetsége Németország, Osztrák-Magyar Monarchia, Oroszország)
- 1879. kettős szövetség
  - Németország és Osztrák-Magyar Monarchia politikai és katonai szövetsége
- 1882. kettős szövetség+Olaszország=hármas szövetség
  - Franciaország elleni politika
- 1888. II. Vilmos menesztte Bismarckot, Németország „agresszív világpolitikába” kezd
  - flottaépítési program→megnöttek a hadikiadások
  - gyarmatosítás Afrikában és a Távols-Keleten→állandó konfliktusforrások

b) Antant kialakulása

(Németország ellen)

- francia-orosz közeledés→1893. katonai szerződés
- francia-angol közeledés→1904. szívélyes megegyezés (ENTENTE CORDIALE)
- angol-orosz közeledés→1907. katonai szövetség

II. balkáni ellentétek

a) Török háborúk

- 1875. törökellenes felkelések (Boszniaiban, Bulgáriaiban)→Oroszország beavatkozik→török vereség (1877.)
- 1878. San Stefano-i béke
  - Törökország elveszti befolyását a Balkánon
  - Oroszország megerősödése
- 1878. Berliini kongresszus
  - Oroszország túlzott befolyásának csökkentése
  - Szerbia, Montenegró, Románia
  - Oroszország megkapja Besszarábiát
  - Osztrák-Magyar Monarchia okkupálja Bosznia-Hercegovinát

OKKUPÁCIÓ: egy olyan terület egyoldalú birtokbavétele, amely nem áll egyetlen ország fennhatósága alatt sem (katonai megszállás)

b) Balkáni háborúk

- 1885. bolgár-szerb háború
- 1908. Osztrák-Magyar Monarchia annektálja Bosznia-Hercegovinát

ANNEXIÓ: területileg is magába olvasztja

- 1912. I. balkáni háború
  - Törökország kiszorítása a Balkánról (Románia, Szerbia, Bulgária, Görögország)
- 1913. II. balkáni háború
  - Bulgária ellen

„Balkán=Európa lóporos hordója”

III. gyarmati versengés

a) Afrikai gyarmati ellentétek

- 1898. fashodai válság (angol-francia)
- 1899-1902. angol-búr háború (D-Afrika)
- német terjeszkedés (Német-Közép Afrika)
- Szezei-csatornáért 1904-ig

b) Ázsiai konfliktus

- 1885. Afganisztán orosz megszállása→1907-ig angol-orosz ellenségeskedés
- Németország→Berlin-Bagdad vasútvonal (angol flotta megakadályozza)
- Japán terjeszkedés→Korea, Tajvan, Mandzsúria elfoglalása

Nagyhatalmi konfliktusok

- *első marokkói válság (1905.)*
- *második marokkói válság (1906.)*
  - *Németország észak-afrikai terjeszkedése Franciaország ellen*
- *1904-1905. orosz-japán háború (Oroszország veresége)*
- *USA terjeszkedése*
  - *1898. spanyolok elleni győztes háború*
  - *1901. Panama-csatorna megszállása*